

## Ristipölytystä opiskelussa Luovan TKI:n tapaan

*Reeta Sipola, agrologi (ylempi AMK), projektisuunnittelija, Teollisuuden ja luonnonvarojen osaamisala, Lapin AMK*

Asiasanat: opiskelijavaihto, tutkimus- ja kehittämistoiminta, työharjoittelu, työssäoppiminen

Luonnonvara-alan monipuolinen TKI-toiminta on opiskelijoille oivallinen oppimisympäristö. Oman koulun opiskelijoita on jo pitkään ja säännöllisesti ollut integroituna TKI-toimintaan, mutta viimeisen parin vuoden aikana myös vaihto-opiskelijat ovat kiinnostuneet Lapin AMKin luonnonvara-alan tehtävistä. Tämä on entisestään monipuolistanut hanketiimiä, ja luonut mahdollisuuden kokeilla käytännössä ajatusta ristipölytyksestä, jossa erilaisten toimijoiden kohtaamisista syntyy rikkaampia ideoita ja innovaatioita. Tässä artikkelissa esitellään kaksi toteutusta Luovalla hyväksi havaitusta ristipölytyksestä, jossa suomalainen ja ulkomainen opiskelija muodostavat työparin, joka saa tehtäväkseen oppimista tukevan ja TKI-tiimin tarpeisiin vastaavan toimeksiannon.

### Kansainvälisen Green Care -matkailun kehittämistä

Tanja Vierikko (restonomi, Lapin AMK) ja Mickeal Kurvers (Agro- and biotechnology, Green management, PXL, Belgia) tekivät rinnakkaiset opinnäytetyöt Green Care -koordinaatiohankkeelle 2016-2017. Opinnäytetöiden yhteinen osuus oli haastattelututkimus, jolla selvitettiin kansainvälistä kiinnostusta Green Care -matkailuun. Opiskelijat hyödynsivät omissa töissään yhteistä haastatteluaineistoa.

Vierikon opinnäytetyössä määriteltiin Green Care -matkailun käsitettä ja selvitettiin Green Care -matkailun kehittämisen mahdollisuuksia. Opiskelijavaihtoon Rovaniemelle saapuneen Kurversin opinnäytetyön tehtävänä oli selvittää, kuinka Green Care ilmenee kansainvälisessä turismissa, ja mitä se voisi olla tulevaisuudessa suomalaisessa matkailussa. Opinnäytetyönsä lisäksi Mickeal piti luonnonvara-alan opiskelijoille luennon siitä, miten Green Care ja maisemasuunnittelu vaikuttavat

ihmisen hyvinvointiin. Luennolla hänen osaamistaan ja tuoretta tietoa eurooppalaisesta maisemasuunnittelusta saatiin tuotua Lapin AMKin opiskelijoiden ulottuville.

Tiivis yhteisen työskentelyn vaihe oli termien ja käsitteiden sekä tutkimuskysymysten määrittely, ja tutkimusaineiston kerääminen yhteisillä haastatteluilla. Tässä vaiheessa Mickeal oli Rovaniemellä vaihto-opiskelijana, mikä mahdollisti hyvin opiskelijaparin yhteistyön ja säännölliset tapaamiset tilaajan kanssa. Varsinaisen opinnäytteiden kirjoitustyön opiskelijat tekivät tiedonkeruun jälkeen itsenäisesti omista näkökulmistaan.

Opiskelijat hyötyivät yhteistyöstä monin tavoin: haastattelujen jakaminen säästi aikaa, parin kanssa pohtiminen jalosti tutkimuskysymyksiä ja haastattelujen analysointia, kun parilta sai erilaista näkökulmaa ja uutta tietoa aiheeseen. Molemmat opiskelijat antoivat toteutuksesta myönteistä palautetta, ja kokivat opiskelijaparin kanssa tekemisen mielekkäänä työskentelytapana. Vaihto-opiskelijan kannalta opiskelijapari oli erityisen hyödyllinen, sillä häneltä oli helppo kysyä monista käytännön asioista ja saada vinkkejä opiskelun lisäksi myös vapaa-ajan viettoon. Myös tilaajan kokemus työn toteutustavasta oli positiivinen. Opiskelijoiden yhteistyö vähensi tuentarvetta, ja tiimityön kautta tulos oli laadukkaampaa.

## Tutkimusta maahanmuuttajien luontosuhteesta ja materiaalia kotoutumisen tueksi

Siiri Seppänen (metsätalousinsinööri, Lapin AMK) ja Bram Beckers (Agro- and biotechnology, Green management, PXL, Belgia) toteuttivat opiskelijaparina toimeksiannon Polut -hankkeelle 2017. Hankkeella oli tarve saada infokortteja ja tutkimustietoa maahanmuuttajien luontosuhteesta. Mickealin ja Tanjan yhteistyöstä saadun positiivisen kokemuksen myötä tälle opiskelijaparille suunniteltiin yhteinen toimeksianto, jossa opiskelijoille oli määritelty hankkeen kannalta tarpeellisia tehtäviä. Tehtävien sisältöihin liittyvän oppimisen lisäksi osana opiskelua oli tutustuminen projektimaiseen työskentelytapaan. Opiskelijat tutustuivat toimeksiantoon, määrittelivät tavoitteet, suunnittelivat yhdessä toteutustavat, jakoivat tehtävät ja toimivat yhteistyössä eri vaiheissa. Polut-hanke toimi työskentelyn taustalla varmistamassa tuloksia.

Siiri Seppänen suoritti toimeksiannossa projektiohjelmaa, ja oli tyytyväinen itsenäiseen työskentelytapaan. ”Oli hienoa päästä kiinni oikeaan tekemiseen, ja saada kokemusta todellisesta toimeksiannosta asiakkaalle.” -kertoo Siiri. Ulkomaisen, eri koulutusohjelmasta tulevan opiskelijaparin kanssa työskentelyssä oli omat haasteensa muun muassa yhteisen kielen,

toimintatapojen ja annettuun tehtävään liittyvien käsitteiden kanssa. Molemmat opiskelijat pystyivät kuitenkin tuomaan toimeksiantoon omia vahvuuksiaan ja oppivat yhteistyötä, uusia näkökulmia ja erilaisten toimintakulttuurien hyviä puolia. Myös englannin oppiminen ja käyttäminen oli mielekästä, kun toimeksiannon hoitamiseksi on välttämätöntä ymmärtää ja tulla ymmärretyksi.



Kuva 1. Projektiopintojensa jälkeen Siiri työskenteli ensin Luovan TKI:ssa opintojensa ohessa, ja nyt valmistuttuaan kokoaikaisesti. Kuva: Kalle Santala

Bram Beckersiltä saatu palaute vaihto-opiskeluun suunnitellusta toimeksiannosta oli hyvin positiivista. Alun epäilyksistä huolimatta hän huomasi, että tehtävä kehitti hänen osaamistaan suomalaisesta elämäntavasta ja ymmärrystä luontoyhteyden merkityksestä. Bramilla oli toimeksiannossa tarvittava ”ulkopuolisen” näkökulma suomalaiseen luontoon ja luonnossa toimimiseen, minkä vuoksi hän toi tuoretta otetta Polut -hankkeelle tuotettujen materiaalien laatimiseen. Siirillä taas oli tarvittava tieto ja osaaminen, jotta tuotettavissa materiaaleissa tuli huomioitua pohjoisessa luonnossa toimimisen kannalta keskeiset asiat.

## Kokemuksia ristipölytyksestä

Opiskelijoiden ristipölytyks on ollut toimivaa sekä eri opiskelualojen että kansallisuuksien osalta. Opiskelijat ovat saaneet varmuutta englanninkieliseen työskentelyyn ja tekstien tuottamiseen, oppineet yhteistyötä ja vuorovaikutustaitoja sekä saaneet kokemusta projektitoiminnasta. Opiskelijoiden erilaiset taustakoulutukset ja muut tekijät on huomioitava toimeksiannon suunnittelussa. Näissä kokeiluissa esimerkiksi opiskelijoiden kulttuurierot eivät ole olleet kovin suuria ja opiskelijoita on yhdistänyt kiinnostus suomalaiseen luontoon, jonka kautta toimeksiantoihin on löytynyt yhteisiä teemoja. Tehtävät on suunniteltava siten, että opiskelija pystyy hyödyntämään niissä aikaisemmin oppimiansa asioita. Haitaksi ei kuitenkaan ole se, että toimeksianto ei ole täsmälleen opiskelijan omalta alalta, vaan osaamista sovelletaan uusiin yhteyksiin. Tällöin syntyy uuden oppimista.

Kansainvälisten opiskelijoiden käytännön järjestelyjen sujuvuuden kannalta työnjako on ehdottoman tärkeää. Vaihtoon tulevien opiskelijoiden sopimusasiat, majoitusjärjestelyt ja muut viralliset asiat hoituvat kansainvälisen toimiston kautta kuten aina vaihto-opiskelussa, ja opiskelijalla on siellä tiedossaan yhteyshenkilö joka auttaa ongelmatilanteissa. Luovan TKI-tiimin roolina on ollut toimia vastuullisena ainoastaan saapuvien opiskelijoiden toimeksiantojen suunnittelussa ja toteutuksen tukena, jotta opiskelujakso olisi kiinnostava ja motivoiva ja tuottaisi hyötyä opiskelijan lisäksi myös TKI-toiminnalle.

Opiskelijapareilta saadun palautteen mukaan on ollut tärkeää, että toimeksiannosta ei laadita liian tiukasti opiskelijoita yhteen sitovaa. Selkeä toimeksianto ja vastuualueista sopiminen antavat opiskelijoille mahdollisuuden toteuttaa omia osuuksiaan vapaasti. Vastuualueet jakamalla opiskelijat saavat hyödyn rinnalla olevasta, samaa toimeksiantoa tekevästä kumppanista, mutta eivät ole jatkuvasti riippuvaisia tästä ja heillä riittää itsenäistä tekemistä.

Luovalle hakeutuneet harjoittelijat ovat olleet hyvin yhteistyökykyisiä ja itseohjautuvia. Projektimainen toteutustapa soveltuukin parhaiten avoimille, itsenäiseen työhön pystyville opiskelijoille. Parhaimmillaan tämä on työelämään valmentava malli, jossa tehdään itsenäistä työtä ja toimitaan samalla osana tiimiä. Toimeksiantojen aikana TKI-henkilöstö pitää yhdessä opiskelijoiden kanssa säännöllisesti tilannekatsauksia, joissa tehtävien etenemistä seurataan. Jatkuva läsnäolo ja tiukka kontrolli eivät kuulu tähän toteutustapaan. Tehtävien valmistumisen varmistamiseksi on tärkeää laatia riittävän selkeä aikataulu, johon toteuttajat pystyvät sitoutumaan.

Aikataulun tulee olla riittävän tiivis, jotta työt tulevat tehtyä, mutta ei liian tiukka, jotta tehtävien valmistumisen lisäksi myös oppimisprosessiin on käytettävissä riittävästi aikaa.

Näiden kokeilujen perusteella samaa mallia tullaan jatkamaan. Parhailaan suunnitellaan seuraavaa toteutusta opiskelijaparille kesäharjoitteluun 2018. Tilausta toimintatavan edelleen kehittämiseksi on, sillä kansainvälisten hankkeiden osuus tulee jatkossa kasvamaan. Kansainvälisissä hankkeissa työkielenä on usein englanti, mikä helpottaa ulkomaisten opiskelijoiden integrointia mukaan toimintaan.